

4037215 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพลศึกษา ; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร)
คำสำคัญ : โปรแกรมสุขศึกษา / พฤติกรรม / โรคความดันโลหิตสูง / ผู้สูงอายุ / ชุมชน
ผู้ศึกษา วังษ์เพ็ง : ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุในชุมชน กรุงเทพมหานคร (EFFECTIVENESS OF HEALTH EDUCATION PROGRAM ON PROMOTING BEHAVIORS OF HYPERTENSION PREVENTION AMONG ELDERLY IN BANGKOK COMMUNITY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : วสันต์ ศิลปสุวรรณ, Dr. P.H. , วรพรรณ รุ่งศิริวงศ์, วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร), อัญชลี วงศ์ทางสวัสดิ์, ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) , 195 หน้า. ISBN 974-662-464-4

ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูงซึ่งอาจจะมีภาวะแทรกซ้อนมากมาย และทำให้พิการหรือเสียชีวิตได้ การป้องกันก่อนที่จะโรจะเกิดขึ้นจึงเป็นแนวคิดที่สำคัญ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุในชุมชน กรุงเทพมหานคร การจัดโปรแกรมสุขศึกษานั้นได้ประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ กระบวนการกลุ่ม และวิธีการทางสุขศึกษามาใช้ซึ่งประกอบด้วย การจัดอบรม การอภิปราย การใช้ตัวแบบทางบวกและทางลบ การกระตุ้นเตือนโดยใช้กลุ่มเพื่อนและอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน และการแสดงตัวอย่างของจริง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุชุมชนพัฒนา จำนวน 33 คนได้เข้าร่วมในโปรแกรมสุขศึกษา และกลุ่มเปรียบเทียบเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุชุมชน ซอยอยู่ดีจำนวน 50 คน เก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ 2 ครั้งคือ ก่อนและหลังการทดลอง แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent samples t-test และ Paired samples t- test

ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมสุขศึกษาที่ได้ดำเนินการ สามารถช่วยให้ผู้สูงอายุเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ผลประโยชน์และอุปสรรคจากการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรค การรับประทานอาหาร และการออกกำลังกายดีกว่าก่อนการจัดกิจกรรม และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p<.01$) ส่วนการเห็นคุณค่าในตนเองดีกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p<.01$)และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p<.05$)

จากผลการวิจัยการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งนำแนวคิดทฤษฎีทางสุขศึกษามาประยุกต์กับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ มีผลทำให้พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงดีขึ้น จึงควรนำไปใช้ในการจัดดำเนินการเพื่อลดอัตราการเกิดโรคและภาวะแทรกซ้อนจากโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุในชุมชนอื่นต่อไป